

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:
li.rs.1.remisser@regeringskansliet.se

Remissvar över promemoria *Komplettering till Statskontorets rapport Hund under kontroll* och över Statskontorets rapport *Hund under kontroll – förslag för att stärka myndigheternas verksamhet enligt tillsynslagen och viss verksamhet enligt djurskyddslagen (2024:3)*

Ert diarienummer: LI2024/01332

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Halland är i stort positiv till lagförslagsförändringarna och Statskontorets rapport *Hund under kontroll – förslag för att stärka myndigheternas verksamhet enligt tillsynslagen och viss verksamhet enligt djurskyddslagen (2024:3)*

1 Förslag på lagstiftningsförändringar

Länsstyrelsen stödjer i stort lagförslagsförändringarna.

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Länsstyrelsen föreslår att rubriken ändras till "Omhändertagande av hundar och hundförbud" då även förutsättningarna för hundförbud regleras i denna del av lagstiftningen.

11 § Tillfälligt omhändertagande

Länsstyrelsen är tveksam till förslaget att länsstyrelserna ska ges möjligheten att tillfälligt omhänderta en hund för att undersöka dennes mentala status. Redan idag omhändertas hundar i syfte

att undersöka deras mentala status för att vidare avgöra om hunden kan lämnas tillbaka till hundhållaren eller om hunden ska säljas, skänkas bort eller avlivas. Det är en effektiv hantering av ärendet. Även om kraven sänks för att få det omhändertata en hund krävs ändå dokumentation av händelser eller annat underlag som ger anledning att befara att hunden riskerar att orsaka skador eller avsevärda olägenheter. Med stöd av samma dokumentation kan hunden omhändertas med stöd av nuvarande 11 § tillsynslagen.

I de fall hunden omhändertas med föreslagna 11 § och hunden sedan ska omhändertas enligt föreslagna 11 a § eller 11 c § ger det länsstyrelserna ytterligare administrativ belastning jämfört med om den omhändertagits med nuvarande 11 §. Enligt förvaltningslagen ska hundägaren/hållaren underrättas och få möjlighet att yttra sig inför beslutet. Beslutet ska sedan fattas och delges. Det blir en mer utdragen process och två omhändertagandebeslut ska fattas gentemot idag ett omhändertagandebeslut.

11 a - c §§ Omhändertaganden

Länsstyrelsen stödjer förslaget. Länsstyrelsen välkomnar särskilt förslaget att länsstyrelserna får omhänderta en hund om ett beslut om hundförbud inte följs. Länsstyrelsen välkomnar även att länsstyrelserna, och inte bara Polismyndigheten, omedelbart får omhänderta en hund för att förhindra att den orsakar skada eller avsevärd olägenhet eller för att ett beslut om hundförbud ska följas.

11 d § Omhändertagande omfattar även avkomma

Länsstyrelsen stödjer att omhändertagandet även omfattar avkomma som den omhändertagna tiken föder under omhändertagandet. Paragrafen bör dock utvidgas till att även omfatta den avkomma som tiken redan har och som är för unga för att klara sig utan sin moder. Länsstyrelsen anser det vara av vikt att de olika lagstiftningarna så långt det är möjligt sammanfaller. I 6 kap 7 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hållande av hundar och katter (2020:8) framgår att valpar inte får skiljas från modern före åtta veckors ålder. Undantagen endast om de helt övergått till fast föda och veterinär bedömer hälsa som god. Det är administrativt betungande att vid ett omhändertagande av en tik enligt tillsynslagen även behöva besluta om omhändertagande av hennes valpar enligt djurskyddslagstiftningen.

12 § Förfogande över omhändertagen hund

Länsstyrelsen stödjer delvis förslaget. Länsstyrelsen föreslår även att hundägaren, eller innehavaren, inte utan tillstånd från länsstyrelsen får förfoga över en hund som omhändertagits tillfälligt. Skulle ägaren eller innehavaren av hunden ges möjlighet att förfoga över den omhändertagna hunden utan tillstånd från länsstyrelsen riskerar det att omöjliggöra syftet med att omhänderta hunden.

15, 15 a - b §§ Hundförbud

Länsstyrelsen stödjer förslagen. Länsstyrelsen välkomnar särskilt förslaget att länsstyrelserna ges möjlighet att förelägga den som får ett hundförbud att inom en viss tid göra sig av med hunden eller hundarna.

18 a - g §§ Länsstyrelsernas tillsyn

Länsstyrelsen stödjer förslagen. Länsstyrelsen välkomnar särskilt förslaget att länsstyrelserna ges möjlighet att utöva tillsyn genom att länsstyrelserna ges rätt att få tillträde till områden m.m. där det kan antas att aktuell hund hålls eller som berör hundhållningen. Likaså ser Länsstyrelsen mycket positivt på förslaget att länsstyrelserna ges möjlighet att kontrollera att ett hundförbud följs genom att länsstyrelserna ges rätt att få tillträde till områden m.m.

20 a § Kostnad för tillfälligt omhändertagande

Länsstyrelsen stödjer inte förslaget att kostnaden för det tillfälliga omhändertagandet ska bekostas av länsstyrelserna såvida inte länsstyrelserna tillförs ekonomiska medel för detta. Länsstyrelsen anser inte att länsstyrelsernas förvaltningsanslag ska användas för att bekosta tillfälliga omhändertaganden. De redovisade kostnaderna i promemorian för tillfälliga omhändertaganden är dessutom, enligt Länsstyrelsens bedömning, underskattade.

Det är Polismyndighetens besiktningsmän som undersöker hundens mentala status och skriver ett utlåtande över hundens mentalitet. Som stöd till besiktningsmännens utlåtande över hundens mentalitet kräver besiktningsmännen att hunden ska vara uppstallad minst under några dagar innan mentalbesiktningen. Detta med anledning av att hundens beteende på uppställningsplatsen vägs in i utlåtandet av hundens mentalitet. Efter Polismyndighetens mentalbesiktning av hunden ska besiktningsutlåtande upprättas och översändas till Länsstyrelsen. Ska det tillfälliga omhändertagandet övergå till ett

omhändertagande, eller, om hunden ska lämnas tillbaka med skyddsåtgärder, ska hundhållaren underrättas enligt förvaltningslagen. Sammantaget blir det en kostnad för uppställning för uppskattningsvis 2 veckor eller mer. Även transportkostnaderna kan bli betydligt högre än vad som framkommer i promemorian. Länsstyrelsen får stå hämtning av hunden till djurhemmet, körning till besiktningen inklusive tiden för besiktningen samt ev. transport tillbaka till ägaren från djurhemmet. Den omhändertagna hunden kan under tiden den är omhändertagen behöva transport till veterinär och veterinärvård, vilket kan uppgå till betydande summor. Exempelvis kan anges en total kostnad på 28 000 kr för ett ärende där hunden omhändertogs för att mental besiktigas. Hunden lämnades tillbaka till hundägaren med beslut om skyddsåtgärder. I kostnaden ingick uppställning för 16 dagar, transporter, tiden för mentalbesiktningen, veterinärbesiktning samt veterinärvård.

I det fall förslaget om tillfälligt omhändertagande genomförs hade det varit önskvärt om processen för omhändertagande förenklats. Till exempel att kravet på veterinärbesiktning enligt 6 § Länsstyrelsen i Norrbottens läns föreskrifter till lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter tas bort för tillfälliga omhändertaganden. Även kravet från Polismyndighetens besiktningsmän om att hunden ska vara uppstallad på djurhem innan mentalbesiktningen behöver tas bort för en smidig och mindre kostsam undersökning av hundens mentalitet.

1.2 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

9 kap. 6 § och 6 a § Omedelbart omhändertagande

Länsstyrelsen stödjer förslaget. Länsstyrelsen välkomnar särskilt förslaget att inte bara Polismyndigheten, utan även länsstyrelserna, omedelbart får omhänderta en hund som hålls i strid med ett beslut om djurförbud. Förslaget bidrar till att länsstyrelserna kan ingripa på ett mer effektivt sätt då någon håller ett djur i strid mot ett djurförbud och risken för djurlidande minskar.

9 kap. 8 a § och 8 b § Hantering av omhändertagna djur

Länsstyrelsen stödjer förslaget. Länsstyrelsen välkomnar särskilt förslaget att även Polismyndigheten får besluta att avliva ett omhändertaget djur som är så skadat eller sjukt att det bör

avlivas omedelbart. Länsstyrelserna arbetar inte utanför kontorstid och beslut om avlivning kan behövas tas på kvällar och helger.

2 Statskontorets förslag

Länsstyrelsen stödjer i stort de förslag som Statskontoret gett till länsstyrelserna, Polismyndigheten och regeringen.

Förslag 1.2.2 Länsstyrelserna bör ensa sitt beslutsfattande och öka sin tillgänglighet

Länsstyrelsen stödjer delvis förslagen.

Om handboken kan kvalitetssäkras och accepteras av alla länsstyrelser så kommer beslutsfattandet kunna ensas i stor utsträckning. Det kommer dock alltid förekomma omständigheter som är svåra att förutse och ta höjd för i ett beslutsstöd. Den typen av variationer kan förhoppningsvis omhändertas med hjälp av de handläggareträffar som länsstyrelserna har ambitionen att hålla två gånger om året.

Angående tillgängligheten har de flesta länsstyrelser resursbrevlådor och "anmälningsnummer" samt växeltelefoni som innebär att handläggare är tillgängliga under kontorstid. I de fall ingen handläggare finns tillgänglig lämnas företrädesvis namn och telefonnummer till växeln så att en handläggare kan ringa upp när denna blir tillgänglig.

Förslag 1.2.5 Länsstyrelserna bör pröva Polismyndighetens beslut skyndsamt och på ett likartat sätt

Länsstyrelsen stödjer delvis förslaget.

Förslaget måste ses i relation till kostnadsansvaret. Om kostnaden läggs på länsstyrelserna i enlighet med förslaget på lagstiftningsförändringen bör skyndsamhetsaspekten inte spela lika stor roll. Förvaltningslagens krav på kommunikering är viktig för rättssäkerheten och det är kommunikeringen som påverkar hur skyndsamt en prövning kan ske. Länsstyrelserna har diskuterat denna fråga tidigare och kommit fram till att fem arbetsdagar är rimligt för kommunikering. Att besluten prövas på ett likartat sätt bör länsstyrelserna kunna hantera om handboken kan bli mer etablerad.

Förslag 1.2.7 Länsstyrelserna bör säkerställa att omhändertaganden och transport ingår i upphandling av

djurhem och att djurhemmen finns på rimliga avstånd
Länsstyrelsen stödjer inte förslaget.

Länsstyrelserna kan ställa upp krav i sina upphandlingar att djurhem ska erbjuda tjänster gällande omhändertaganden och transport, samt applicera en närhetsprincip. Att ställa upp dessa krav är dock inte synonymt med att djurhemmen har dessa tjänster. Det förutsätter att det i dag finns djurhem som kan erbjuda tjänsterna vilket inte är något som länsstyrelsen råder över.

Angående närhetsprincipen så råder det stora geografiska skillnader mellan länen och därmed också vad som ska anses vara ett rimligt avstånd. Ett rimligt avstånd till en länsstyrelses kontor är inte samma sak som ett rimligt avstånd till de djurhållare som är föremål för länsstyrelsens beslut om omhändertagande.

Förslag 1.4 Myndigheterna behöver fler befogenheter inom tillsynslagen och djurskyddslagen

Länsstyrelsen stödjer förslagen men ställer sig tveksam till förslaget om tillfälligt omhändertagande.

Förslag 1.5 Myndigheterna bör utveckla fungerande och hållbara samverkansstrukturer

Länsstyrelsen stödjer förslagen.

Arbete i enlighet med förslaget pågår redan både på nationell och regional nivå.

Länsstyrelserna och Polismyndigheten har en etablerad samverkan på nationell nivå där möten sker två till tre gånger om året. Länsstyrelsens representanter har mandat att föra talan för samtliga länsstyrelser. Flertalet länsstyrelser har regional samverkan med Polismyndigheten.

Förslag 1.6.3 Regeringen bör överväga att utreda om överträdelser av tillsynslagen bör beläggas med sanktionsavgift
Länsstyrelsen stödjer inte förslaget.

Att avkriminalisera överträdelser av tillsynslagen kommer att innebära att länsstyrelserna ska göra den utredning som ligger inom Polismyndighetens ansvarsområde idag. Överträdelser som idag är straffbelagda är dessutom ofta svåra att bevisa. Detta kräver utökade resurser och utökad utredningskompetens för att uppnå de krav som krävs för att kunna besluta om

sanktionsavgift. Ska sanktionsavgiften dessutom vara proportionerlig krävs att det i utredningen ingår att hämta in inkomstuppgifter för den berörda personen.

Övrigt

Statskontorets utredare resonerar om huruvida länsstyrelsernas beslut enligt djurskyddslagen bör gälla omedelbart, men har inte utrett närmare vilka beslut som borde omfattas av detta.

Länsstyrelsen ser det som nödvändigt att, för en effektiv myndighetsutövning och för ett gott djurskydd, återinföra den bestämmelse som anger att beslut enligt djurskyddslagen ska gälla omedelbart om inget annat beslutats. Den tidigare 74 § i djurskyddsförordningen (1988:539) togs bort utan att det fanns föreslaget varken i betänkandet SOU 2011:75 *Ny djurskyddslag* eller i Regeringens proposition 2017/18:147 *Ny djurskyddslag*.

De som medverkat i yttrandet

Yttrandet har fattats av landshövding Anders Thornberg med tillförordnad enhetschef Vanja Kinch som föredragande. Tillsynshandläggare/länsveterinär Marie Baaz har medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.